

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 28.6.2000
COM(2000) 399 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή των ορίων του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή των ορίων του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89, "ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων", εγκρίθηκε το Δεκέμβριο 1989 και τέθηκε σε ισχύ το Σεπτέμβριο 1990. Μία από τις κυριότερες αρχές του εν λόγω κανονισμού ήταν ότι οι μεγάλες συγκεντρώσεις, των οποίων η επίπτωση στην αγορά μπορούσε να θεωρηθεί ότι υπερέβαινε τα όρια οποιασδήποτε ενιαίας εθνικής αγοράς έπρεπε να υπόκεινται στην αποκλειστική δικαιοδοσία της Επιτροπής. Τα κριτήρια για τον καθορισμό των συγκεντρώσεων με κοινοτική διάσταση βασίζονταν σε ποσοτικά όρια κύκλου εργασιών τα οποία ορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού.
2. Η αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής να ασχολείται με κοινοτικής διάστασης συγχωνεύσεις απορρέει επίσης από την αρχή της επικουρικότητας. Όσον αφορά τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, η αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής καθιέρωσε θεσπίζει επίσης την *αρχή του ενιαίου ελέγχου*, που θεωρήθηκε ευρύτερα ως ουσιαστικής σημασίας για τη διατήρηση σε λογικά επίπεδα του κανονιστικού κόστους που συνδέεται με τις διασυνοριακές συναλλαγές.
3. Εξάλλου, η αποκλειστική δικαιοδοσία της Επιτροπής να ελέγχει τέτοιου είδους συγκεντρώσεις θεωρήθηκε ως σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση συνθηκών *θμιπού ανταγωνισμού* για τις συγκεντρώσεις που θα προέκυπταν από την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Η αρχή αυτή έγινε ευρύτερα αποδεκτή ως το αποτελεσματικότερο μέσο για την εξασφάλιση της υπαγωγής των συγκεντρώσεων με σημαντική διασυνοριακή επίπτωση σε μία ενιαία δέσμη κανόνων.
4. Ήδη από την αρχή, τα όρια του κύκλου εργασιών που ορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων προβλεπόταν να αναθεωρηθούν το 1993. Στη φάση εκείνη, ωστόσο, θεωρήθηκε ότι δεν υπήρχε επαρκής εμπειρία, με αποτέλεσμα να αναβληθεί η αναθεώρηση των ορίων. Το 1998, μετά από προσεκτική επανεξέταση της κτηθείσας εμπειρίας τροποποιήθηκε ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, μέσω του κανονισμού 1310/97 του Συμβουλίου. Οι τροπολογίες αφορούσαν πολλά σημεία του κανονισμού. Σχετικά με το άρθρο 1, προστέθηκε μία νέα παράγραφος (άρθρο 1 παρ. 3) με σκοπό να δοθεί λύση σε ένα πρόβλημα το οποίο προέκυψε κατά τη διάρκεια της επανεξέτασης και αφορούσε την υποχρέωση κοινοποίησης ενός αξιόλογου αριθμού περιπτώσεων οι οποίες δεν ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις του κύκλου εργασιών που όριζε το άρθρο 1 παρ. 2 σε αρκετά κράτη μέλη ("πολλαπλές κοινοποιήσεις"). Αυτό προφανώς σήμαινε ότι ορισμένες συγκεντρώσεις οι οποίες δεν ικανοποιούσαν το σχετικά υψηλό όριο του άρθρου 1 παρ. 2, πλην όμως εξακολουθούσαν να έχουν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση, δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της αρχής του ενιαίου ελέγχου. Κατά συνέπεια, υπήρχαν ενδείξεις ότι ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων δεν κατόρθωσε να δημιουργήσει πλήρως τις αναμενόμενες συνθήκες θμιπού ανταγωνισμού.
5. Μπορεί να υποστηριχθεί ότι το προφανέστερο μέσον για την επίλυση του προβλήματος των πολλαπλών κοινοποιήσεων θα ήταν να υπαχθούν στην

δικαιοδοσία της Επιτροπής υποθέσεις στις οποίες διαφορετικά θα χρειαζόταν κοινοποίηση σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη. Η φαινομενικά απλή αυτή λύση δεν ήταν ωστόσο εφικτή επειδή οι εθνικοί κανόνες για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων εξακολουθούσαν να διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό. Μεταξύ των σημαντικότερων περιορισμών στην εν λόγω λύση ήταν το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν διέθεταν σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων και ότι σε άλλα κράτη μέλη ίσχυε ένα σύστημα εκούσιων κοινοποιήσεων. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, θεωρήθηκε ότι το να βασιστεί κανείς στις εθνικές απαιτήσεις κοινοποίησης για τον καθορισμό της κοινοτικής αρμοδιότητας θα ήταν ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο εγχείρημα το οποίο ενέχει τον κίνδυνο ασάφειας όσον αφορά τον αποδέκτη της κοινοποίησης ορισμένων πράξεων.

6. Για τους λόγους αυτούς, η λύση που εισάγεται με τον κανονισμό 1310/97 του Συμβουλίου ήταν θα θεσπιστούν χαμηλότερα όρια κύκλου εργασιών ώστε να επιτευχθεί το ίδιο αποτέλεσμα (Άρθρο 1 παρ. 3 που παρατίθεται κατωτέρω). Το άρθρο 1 παρ. 4 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο πριν από την 1η Ιουλίου σχετικά με την εφαρμογή των ορίων και των κριτηρίων που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 2 (τα αρχικά όρια) και 3 (τα συμπληρωματικά, κατώτερα όρια).
7. Η ανάλυση της εφαρμογής των ορίων είναι κατ' ανάγκη τεχνικής φύσεως. Κατά συνέπεια, ο βασικός στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να ελεγχθεί κατά πόσον τα υπάρχοντα όρια κύκλου εργασιών είναι κατάλληλα για τον προσδιορισμό των συγκεντρώσεων εκείνων με κοινοτική διάσταση. Επιπλέον της τεχνικής ανάλυσης ίσως χρειαστεί να πραγματοποιηθεί διεξοδική εξέταση του κοινοτικού συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσον το ισχύον σύστημα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις επερχόμενες προκλήσεις. Οι προκλήσεις αυτές θα συνίστανται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως η διεύρυνση της Κοινότητας με την προσχώρηση των υποψηφίων χωρών και η συνέχιση του κύματος των συγχωνεύσεων, και σε ενδογενείς παράγοντες, όπως είναι ο εκσυγχρονισμός των κοινοτικών κανόνων για την αντιμετώπιση των συμπράξεων.¹

Τα ισχύοντα όρια

8. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα όρια κύκλου εργασιών στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων χρησιμεύουν για το διαχωρισμό της αρμοδιότητας αξιολόγησης των συγκεντρώσεων μεταξύ της Επιτροπής και των Εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού ("ΕΑΑ"). Το άρθρο 1 παρ. 2 αναφέρει :

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, μία πράξη συγκέντρωσης έχει κοινοτική διάσταση εφόσον :

- (α) ο συνδυασμένος συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατ. ECU· και
- (β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, πραγματοποιούν, κάθε μία ξεχωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών

¹ Βλ. σημεία 79-81 της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό των κανόνων εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 [στο εξής 81 και 82] της συνθήκης ΕΚ - Πρόγραμμα της Επιτροπής αριθ. 99/027 - που δημοσιεύθηκε στις 28.04.1999.

άνω των 250 εκατ. ECU, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των 2/3 του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.

9. Το άρθρο 1 παρ. 3, που τέθηκε σε ισχύ το 1998, επεκτείνει την αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής για την αξιολόγηση ορισμένων πράξεων συγκέντρωσης με χαμηλότερους κύκλους εργασιών. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, το άρθρο 1 παρ. 3 προστέθηκε κυρίως για να καλύψει ορισμένες πράξεις με χαμηλότερο κύκλο εργασιών, για τις οποίες ωστόσο απαιτείτο κοινοποίηση σε τρία ή περισσότερα κράτη μέλη ("πολλαπλές κοινοποιήσεις"). Το άρθρο 1 παρ. 3 ορίζει τα εξής:

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, μία πράξη συγκέντρωσης η οποία δεν υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 είναι κοινοτικών διαστάσεων εφόσον :

- (α) ο συνδυασμένος συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατ. ECU·
- (β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιεί το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη υπερβαίνει τα 100 εκατ. ECU·
- (γ) σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που υπολογίζονται για τους σκοπούς του στοιχείου (β), ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιεί κάθε μία από τις δύο τουλάχιστον συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 25 εκατ. ECU· και
- (δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατ. ECU,

εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των 2/3 του συνολικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.

10. Βάσει των ανωτέρω, το άρθρο 1 παρ. 3 χρησιμοποιεί το κριτήριο του κατά πόσον επιτυγχάνεται σημαντικός κύκλος εργασιών σε *τρία* κράτη μέλη². Κατ' αρχήν, αυτό σημαίνει ότι το άρθρο εφαρμόζει το κριτήριο των ενισχυμένων διασυννοριακών επιπτώσεων. Στις συζητήσεις οι οποίες οδήγησαν στην θέσπιση της παρούσας τροπολογίας θεωρήθηκε ότι το κοινοτικό συμφέρον καθίσταται εντονότερο σε υποθέσεις στις οποίες ενέχονται τρία ή περισσότερα κράτη μέλη και ότι, στο βαθμό που τα κράτη μέλη είναι μόνο δύο, οι δυνητικές συγκρούσεις μπορούν να αποφευχθούν μέσω διμερών επαφών. Όπως θα καταστεί εμφανές αργότερα στην παρούσα έκθεση, η επιλογή τριών κρατών μελών αντί για δύο μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν καλύπτει σε όλες τις πράξεις με σημαντικές διασυννοριακές επιπτώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 1 παρ. 3 μπορεί να λεχθεί ότι έχει ως στόχο να παράσχει στις

² Σημειώνεται επίσης ότι οι ισχύοντες κανόνες EOX δεν προβλέπουν αρμοδιότητα της Επιτροπής στις περιπτώσεις στις οποίες ικανοποιούνται τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 σε πράξεις που αφορούν κράτη μέλη και χώρες ΕΖΕΣ. Κατά συνέπεια, μία συγκέντρωση, η οποία ικανοποιεί τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 3 στην, για παράδειγμα, Δανία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία, δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Επιτροπής.

επιχειρήσεις πρόσβαση στην "αρχή του ενιαίου ελέγχου" σε περιπτώσεις τις οποίες το κόστος των πολλαπλών κοινοποιήσεων θα ήταν υπερβολικά υψηλό.

11. Η παρούσα έκθεση εξετάζει την εφαρμογή των ορίων που θέτει το άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3 με βάση την εμπειρία που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, οι ΕΑΑ και, τέλος, από την πλευρά των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην εν λόγω έκθεση αναφέρονται κυρίως στην περίοδο από το Μάρτιο 1998 μέχρι το Δεκέμβριο 1999 ("η περίοδος αναφοράς").

I. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ - Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

12. Ο συνολικός αριθμός πράξεων συγκέντρωσης που κοινοποιούνται στην Επιτροπή θα εξαρτάται γενικά από τρεις παράγοντες:
 - α) τον ορισμό της έννοιας "συγκέντρωση" στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων·
 - β) το αναγκαίο επίπεδο του κύκλου εργασιών για τον καθορισμό της "κοινοτικής διάστασης"· και
 - γ) το επίπεδο της δραστηριότητας συγκέντρωσης στο σύνολο των επιχειρήσεων.

α) Η έννοια της "συγκέντρωσης" στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

13. Μία από τις τροπολογίες που επήλθε στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων το 1998 ήταν η συμπερίληψη ορισμένων κοινών επιχειρήσεων, οι οποίες προηγουμένως θεωρούντο ότι δεν ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (πρόκειται για τις κοινές συνεταιριστικές επιχειρήσεις πλήρους λειτουργίας).
14. Κατά την περίοδο αναφοράς κοινοποιήθηκαν περίπου 30 κοινές συνεταιριστικές επιχειρήσεις πλήρους λειτουργίας. Από τις κοινοποιήσεις αυτές, μόνο μία ή 3% βασίστηκε στα κριτήρια του κύκλου εργασιών του άρθρου 1 παρ. 3.
15. Η επέκταση του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων ώστε να συμπεριλάβει όλες τις ανωτέρω επιχειρήσεις κρίνεται γενικά ενδεδειγμένη. Η εμπειρία έδειξε ότι οι υποθέσεις αυτές είναι κατάλληλες για μία περισσότερο διαρθρωτικού τύπου αξιολόγηση του εν λόγω κανονισμού. Η υπαγωγή τους στον κανονισμό έχει μειώσει το κόστος και τις καθυστερήσεις για την απόκτηση κανονιστικής έγκρισης από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους πράξεις. Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, κρίνεται αναγκαία η παραπομπή στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό (βλ. ανωτέρω), όπου προβλέπεται η δυνατότητα περαιτέρω επέκτασης της έννοιας της συγκέντρωσης ώστε να ενσωματώσει και άλλες κοινές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιορίζονται μόνο στην παραγωγή. Ανάλογα με τον ορισμό της έννοιας της συγκέντρωσης που τελικά θα συμφωνηθεί, εκτιμάται ότι ο αριθμός των κοινοποιήσεων βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων θα αυξηθεί κατά τουλάχιστον 25 έως 35 υποθέσεις ετησίως.

β) Το αναγκαίο επίπεδο κύκλου εργασιών για τον καθορισμό της "κοινοτικής διάστασης"

16. Εάν προς στιγμήν δεν ληφθεί υπόψη η δυναμική ανάπτυξη της έννοιας "συγκεντρώση" που περιγράφεται ανωτέρω, ο αριθμός των υποθέσεων που κοινοποιούνται στην Επιτροπή θα αποφασίζεται από το επίπεδο δραστηριότητας των συγκεντρώσεων (βλ. κατωτέρω), και από το ποσοστό των συγκεντρώσεων αυτών που ικανοποιούν τα υφιστάμενα όρια κύκλου εργασιών.
17. Αρχικά, παρατηρείται ότι ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, που βασίζεται σε μηχανικά όρια κύκλου εργασιών για τον διαχωρισμό της αρμοδιότητας της Επιτροπής και των ΕΑΑ, περιλαμβάνει δύο διορθωτικούς μηχανισμούς. Ο πρώτος ονομάζεται κανόνας 2/3 και περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3. Η λειτουργία του κανόνα αυτού εξετάζεται κατωτέρω.
18. Ο δεύτερος διορθωτικός μηχανισμός είναι το σύστημα με το οποίο, αφενός, ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να αξιολογήσει συγκεντρώσεις οι οποίες υπολείπονται των ορίων του κανονισμού (άρθρο 22). Αντίστροφα, ένα κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα, σε υποθέσεις οι οποίες θα έπρεπε να εξεταστούν βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, να ζητήσει τη μετάθεση της αρμοδιότητας εφόσον η πράξη επηρεάζει ειδικά τον ανταγωνισμό στο εν λόγω κράτος μέλος (άρθρο 9). Μολονότι το σύστημα παραπομπής δεν αποτελεί, αυτό καθαυτό, αντικείμενο της παρούσας έκθεσης, είναι ίσως ωστόσο αναγκαίο να εξεταστεί η λειτουργία της διαδικασίας παραπομπής μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σε περίπτωση αναθεώρησης των επιπέδων των ορίων του κύκλου εργασιών.

Άρθρο 1 παρ. 2

19. Οι τροποποιήσεις στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων το 1998 δεν επηρέασαν τα αρχικά κριτήρια κύκλου εργασιών στο άρθρο 1 παρ. 2³. Με βάση την εμπειρία της, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 2 είναι αποτελεσματικά για τον εντοπισμό συγκεντρώσεων με πραγματική κοινοτική διάσταση σε αντίθεση με την εθνική διάσταση. Όπως θα δειχθεί κατωτέρω, από την έρευνα σε εκπροσώπους της ευρωπαϊκής επιχειρηματικής κοινότητας δεν προέκυψαν ενδείξεις ότι τα εφαρμοζόμενα όρια του κύκλου εργασιών στο άρθρο 1 παρ. 2 πρέπει να αυξηθούν.

Άρθρο 1 παρ. 3

20. Στην περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή έλαβε 45 κοινοποιήσεις βάσει του άρθρου 1 παρ. 3. Το αποτέλεσμα αυτό αντιπροσωπεύει το 9% όλων των κοινοποιήσεων που λήφθηκαν την περίοδο αυτή.
21. Για την αξιολόγηση της εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3, στο παρόν τμήμα θα πραγματοποιηθεί στατιστική σύγκριση μεταξύ υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου αυτού και βάσει του άρθρου 1 παρ. 2. Η σύγκριση θα εστιαστεί αρχικά στο κατά πόσον οι υποθέσεις που κοινοποιούνται στο άρθρο 1 παρ. 3 είναι

³ Σημειώνεται ότι τα απόλυτα επίπεδα των εφαρμοζόμενων κριτηρίων για τον κύκλο εργασιών επηρεάζονται από παράγοντες όπως είναι ο πληθωρισμός και οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Π.χ, το αρχικό κριτήριο του άρθρου 1 παρ. 2 σημείο α), δηλαδή 5 δισεκατ. ευρώ, αντιστοιχεί σε περίπου 4,2 δισεκατ. εάν υποθεθεί μέσος ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού 1, 5% από το 1990. Με βάση την ίδια υπόθεση, το κριτήριο του άρθρου 1 παρ. 2 σημείο β), δηλαδή 250 εκατ. ευρώ αντιστοιχεί σε περίπου 215 εκατ. ευρώ.

πιθανότερο να έχουν περισσότερο εθνικό χαρακτήρα. Στη συνέχεια, θα γίνει σύγκριση για να εξετασθεί κατά πόσον οι υποθέσεις που κοινοποιούνται βάσει των δύο παραγράφων παρουσιάζουν διαφορές σχετικά με την πιθανότητα να δημιουργούν προβλήματα ανταγωνισμού.

22. Όσον αφορά τη γεωγραφική ζώνη που επηρεάζεται από τις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3, ένας τρόπος για την αξιολόγηση της επίπτωσης είναι να εξεταστεί η γεωγραφική αγορά(ές) που επηρεάζεται από τις συγκεντρώσεις αυτές. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει πρώτα να τονιστεί ότι η Επιτροπή αφήνει συχνά ανοικτό το θέμα του γεωγραφικού ορισμού εάν η συγκέντρωση δεν θέτει πρόβλημα ανταγωνισμού κάτω από οποιονδήποτε δυνατό ορισμό της αγοράς. Ενδιαφέρον, ωστόσο, παρουσιάζει το γεγονός ότι μόνο πέντε από τις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3 αφορούσαν εθνικές γεωγραφικές αγορές για όλα τα σχετικά προϊόντα⁴. Επιπλέον, και οι πέντε αυτές υποθέσεις, που αντιπροσώπευαν ποσοστό ελαφρώς χαμηλότερο από το 13% των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3, επηρέαζαν περισσότερες από μία εθνικές αγορές. Κατά συνέπεια, με βάση την εμπειρία της Επιτροπής δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3 επηρεάζουν μία περιορισμένη γεωγραφική ζώνη. Συγκριτικά, μπορεί να αναφερθεί ότι περίπου 12% των υποθέσεων βάσει του άρθρου 1 παρ. 2 διαπιστώθηκε ότι επηρεάζουν αγορές οι οποίες παρέμεναν εθνικές.
23. Οι αποφάσεις σε υποθέσεις οι οποίες κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3 δείχνουν ότι τουλάχιστον οι μισές από αυτές επηρέαζαν μία σχετική γεωγραφική αγορά, η οποία περιελάμβανε ή υπερέβαινε την ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, σε οκτώ υποθέσεις οι επηρεαζόμενες γεωγραφικές αγορές είχαν τουλάχιστον το μέγεθος της ΕΕ⁵, άλλες δέκα περιπτώσεις αφορούσαν γεωγραφικές αγορές που είχαν τουλάχιστον το μέγεθος του ΕΟΧ⁶ και σε μία υπόθεση η γεωγραφική αγορά ήταν παγκόσμιας κλίμακας⁷.
24. Πιο συγκεκριμένα, προβλήματα που αφορούσαν τον ανταγωνισμό διαπιστώθηκαν σε τέσσερις από τις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3. Τρεις από τις υποθέσεις αυτές εγκρίθηκαν στην πρώτη φάση με απόφαση βάσει του

⁴ ICI/Williams, υπόθεση COMP/M.1167 Vedior/Select Appointments, υπόθεση COMP/M.1702, AKZO Nobel/Hoechst Roussel Vet, υπόθεση COMP/M.1681·Johnson και Johnson/Depuy, υπόθεση COMP/M.1286 και Getronics/Wang, υπόθεση COMP/M.1561

⁵ Lucchini/Ascometal, υπόθεση COMP/M.1567· Getronics/Wang, υπόθεση COMP/M.1561· Newell/Rubbermaid, υπόθεση COMP/M.1355· Voest Alpine Stahl/Vossloh/VAE, υπόθεση COMP/M.1259· Siebe/Eurotherm, υπόθεση COMP/M.1195· UPM-Kymmene/April, υπόθεση COMP/M.1006· Hyundai Electronics/LG Semicon, υπόθεση COMP/M.1492· Huhtamaki Oyj/Packaging Industries Van Leer, υπόθεση COMP/M.1656)

⁶ Lucent Technologies/Ascend Communications, υπόθεση COMP/M.1440· Dana/Glacier Vandervell, υπόθεση COMP/M.1335· Constructor/Dexion, υπόθεση COMP/M.1318· ELF Atochem/Atohaas, υπόθεση COMP/M.1158· Ispat/Unimetal, υπόθεση COMP/M.1509· Norsk Hydro/SAGA, υπόθεση COMP/M.1573· Suez Lyonnaise/Nalco, υπόθεση COMP/M.1631· Dupont/Sabancıi, υπόθεση COMP/M.1538· Dupont/Teijin, υπόθεση COMP/M.1599 και Solutia/Viking Resins, υπόθεση COMP/M.1763.

⁷ Solvay/BASF, υπόθεση COMP/M.1469

άρθρου 6 παρ. 1β με την ανάληψη ορισμένων δεσμεύσεων⁸. Μία υπόθεση εγκρίθηκε με απόφαση βάσει του άρθρου 8 παρ. 2 με την ανάληψη δεσμεύσεων, μετά από πλήρη έρευνα του δεύτερου σταδίου της διαδικασίας⁹. Κατά συνέπεια, κατά την υπό εξέταση περίοδο, ποσοστό ελαφρά κατώτερο από το 9% των πράξεων που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3 δημιουργούσαν προβλήματα ανταγωνισμού. Το ποσοστό αυτό είναι ακριβώς το ίδιο με εκείνο για τις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 2, στις οποίες διαπιστώθηκαν επίσης προβλήματα ανταγωνισμού σε 9% περίπου των υποθέσεων.

25. Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, φαίνεται ότι οι συγκεντρώσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 3 επηρεάζουν γενικά αγορές οι οποίες είναι ευρύτερες από τις εθνικές. Φαίνεται συνεπώς ότι οι συγκεντρώσεις που κοινοποιήθηκαν βάσει του εν λόγω άρθρου έχουν σαφώς κοινοτική διάσταση. Επιπλέον, οι υποθέσεις αυτές φαίνεται πιθανόν να δημιουργούν αμφιβολίες από πλευράς ανταγωνισμού όπως και εκείνες που κοινοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 1 παρ. 2.

Ο κανόνας των 2/3

26. Είναι δύσκολο να βρεθούν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία για την εφαρμογή του κανόνα των 2/3 σε υποθέσεις οι οποίες δεν ικανοποιούσαν τα όρια του κύκλου εργασιών του άρθρου 1. Ο λόγος είναι ότι οι εθνικές απαιτήσεις κοινοποίησης που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη δεν υποχρεώνουν τα μέρη να διευκρινίζουν τον κύκλο εργασιών τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση που πραγματοποιούν σε κάθε κράτος μέλος. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη ήταν σε θέση να δώσουν εκτιμήσεις ως προς τον αριθμό των υποθέσεων που υποβλήθηκαν σε αυτά και ικανοποιούσαν την απαίτηση των 2/3. Οι εκτιμήσεις αυτές παρέχονται στο επόμενο τμήμα κατωτέρω.
27. Γενικά, η Επιτροπή γνωρίζει από την εμπειρία της ότι ορισμένες πράξεις οι οποίες θα είχαν διαφορετικά κοινοποιηθεί σε αυτήν δεν ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις του άρθρου 1 λόγω του κανόνα των 2/3. Οι πληροφορίες της Επιτροπής στο θέμα αυτό δεν είναι κατά κανένα τρόπο πλήρεις. Ένα πρόσφατο παράδειγμα μιας υπόθεσης με σημαντική διασυνοριακή επίπτωση η οποία δεν ικανοποιούσε τα κριτήρια του άρθρου 1 λόγω του κανόνα των 2/3 ήταν η συγκέντρωση μεταξύ της Chase Manhattan Corporation και Robert Flemmings Holdings Limited. Και οι δύο αυτές διεθνείς χρηματοοικονομικές εταιρείες διαχειρίζονται κεφάλαια που ανέρχονται σε εκατοντάδες δισεκατομμυρίων USD και δραστηριοποιούνται σε 40-50 χώρες παγκοσμίως. Ωστόσο, και οι δύο εταιρείες πραγματοποιούν άνω των 2/3 του συνδυασμένου κύκλου εργασιών τους στο Ηνωμένο Βασίλειο.
28. Ένα άλλο παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο ο κανόνας των 2/3 παραπέμπει παρόμοιες πράξεις σε διαφορετικές δικαιοδοσίες είναι οι δύο πρόσφατες μεγάλες συγχωνεύσεις στην γερμανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και πιο συγκεκριμένα οι VEBA/VIAG και RWE/VEW. Και οι δύο πράξεις περιλαμβάνουν σημαντικές δραστηριότητες στη Γερμανία και, σε μικρότερο βαθμό σε άλλα κράτη μέλη. Μολονότι και οι δύο πράξεις έχουν άμεση επίπτωση στην αγορά ηλεκτρικής

⁸ Akzo Nobel/Hoeschst Roussel Vet, υπόθεση COMP/M.1681-Pakhoed/Van Ommeren II, υπόθεση COMP/M.1621 και Johnson&Johnson/Depuy, υπόθεση COMP/M.1286

⁹ Sanitec/Sphinx, υπόθεση COMP/M.1578

ενέργειας στη Γερμανία, είναι πιθανή η σημαντική επίπτωση και στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές χώρες. Στην υπόθεση RWE/VEW, κάθε ένα από τα μέρη πραγματοποιούσε άνω των 2/3 του συνολικού κύκλου εργασιών στο ίδιο κράτος μέλος. Στην υπόθεση VEBA/VIAG, μόνο ένα μέρος πραγματοποιούσε τα 2/3 του συνολικού κύκλου εργασιών σε ένα κράτος μέλος και ο κύκλος εργασιών του άλλου μέρους ήταν ελαφρά χαμηλότερος από το επίπεδο των 2/3. Κατά συνέπεια, η υπόθεση VEBA/VIAG ενέπιπτε στην αρμοδιότητα της Επιτροπής, ενώ το αντίθετο συνέβαινε με την υπόθεση RWE/VEW.

γ) Το επίπεδο δραστηριότητας συγκέντρωσης στο σύνολο των επιχειρήσεων

29. Ο κατωτέρω πίνακας εμφανίζει την εξέλιξη σε όρους αριθμού υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων κατά τη διάρκεια των τελευταίων δέκα ετών.

Έτος	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Κοινοποιήσεις	12	63	60	58	95	110	131	172	235	292

30. Τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία χρησιμεύουν για να δείξουν το συνεχιζόμενο κύμα συγκεντρώσεων το οποίο εξηγείται από διάφορους παράγοντες (ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, εισαγωγή του ευρώ, παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, προετοιμασία για τη διεύρυνση της Κοινότητας, κ.λπ).
31. Όσον αφορά την παρούσα έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των ορίων του άρθρου 1 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία παρουσιάζουν ενδιαφέρον από την άποψη ότι η αύξηση του αριθμού των κοινοποιηθεισών υποθέσεων δεν οφείλεται στις τροποποιήσεις του κανονισμού του 1998. Αυτό φαίνεται από την αύξηση από το 1998 ως το 1999. Από τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία για τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2000 δεν προκύπτει αναστροφή της τάσης αυτής (95 κοινοποιήσεις, σε σύγκριση με τις 92 κατά την ίδια περίοδο του 1999). Πρέπει να τονιστεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις για το ότι το υψηλό επίπεδο δραστηριότητας συγκέντρωσης δεν θα συνεχιστεί στο προσεχές μέλλον. Δεδομένης της εμφανούς επίπτωσης της εξέλιξης αυτής στους πόρους της Επιτροπής, πρέπει να εξεταστεί με προσοχή η αποτελεσματικότητα οποιασδήποτε υπόδειξης η οποία θα προκαλούσε περαιτέρω αύξηση του αριθμού των υποθέσεων που κοινοποιούνται βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

δ) Συμπεράσματα

32. Ολοκληρώνοντας, με βάση την μέχρι τούδε εμπειρία της Επιτροπής, τα κριτήρια του κύκλου εργασιών του άρθρου 1 παρ. 2 και παρ. 3 είναι κατάλληλα για την προσέγγιση συγχωνεύσεων με κοινοτική διάσταση. Κατά συνέπεια, δεν φαίνεται να υπάρχει αντικειμενική αιτία που να δικαιολογεί τη λήψη μέτρων τα οποία θα περιόριζαν την αρμοδιότητα της Επιτροπής έναντι των πράξεων αυτών.
33. Το γεγονός ότι οι περισσότερες από τις συγκεντρώσεις οι οποίες πληρούν τις υφιστάμενες υποχρεώσεις για τον κύκλο εργασιών έχουν σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις δεν μπορεί, ωστόσο, να δώσει απάντηση στο ερώτημα του κατά πόσον τα υφιστάμενα όρια καλύπτουν όλες (ή τις περισσότερες) συγκεντρώσεις με κοινοτική

διάσταση. Το τελευταίο αυτό θέμα θα εξεταστεί κατωτέρω από την πλευρά των ΕΑΑ και από την πλευρά των επιχειρήσεων.

II. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ - Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΩΝ ΕΑΑ

34. Στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των ΕΑΑ, συνελέγησαν για την περίοδο από το Μάρτιο 1998 ως το Δεκέμβριο 1999 στατιστικά στοιχεία για τις συγκεντρώσεις που κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες. Οι εθνικές απαιτήσεις κοινοποίησης διαφέρουν ως προς την ποσότητα των απαιτούμενων πληροφοριών, π.χ. ορισμένες, πλην όμως όχι όλες περιλαμβάνουν στοιχεία για τον κύκλο εργασιών στην ΕΕ των συγχωνευόμενων μερών, κατά πόσον απαιτούνται πολλαπλές κοινοποιήσεις, κ.λπ. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρέχονται στην Επιτροπή είναι αρκετές για να εξαχθούν ορισμένα προκαταρκτικά συμπεράσματα ως προς την εφαρμογή των ορίων του κύκλου εργασιών του άρθρου 1.

Πολλαπλές κοινοποιήσεις

35. Ένας τρόπος για την ανάλυση της εφαρμογής των ορίων του κύκλου εργασιών είναι η εξέταση του αριθμού των υποθέσεων οι οποίες, παρά την προσθήκη του άρθρου 1 παρ. 3 έπρεπε να κοινοποιηθούν σε αρκετά κράτη μέλη. Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία¹⁰ αναφέρουν ότι σε περίπου 8%, ή 364 από τις 4303 πράξεις, τα κοινοποιούντα μέρη υπέβαλαν την κοινοποίησή τους σε περισσότερες από μία ΕΑΑ¹¹. Λογικά, μπορεί να υποθεθεί ότι οι εθνικές απαιτήσεις κοινοποίησης σε κάθε κράτος μέλος σκοπεύουν να καλύψουν πράξεις οι οποίες τυπικά είναι δυνατόν να έχουν σημαντική επίπτωση στο υπό εξέταση κράτος μέλος. Προκύπτει συνεπώς ότι το γεγονός ότι οι εν λόγω 364 συγκεντρώσεις έπρεπε να κοινοποιηθούν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη παρέχει, αφεαυτού, ένδειξη ότι οι πράξεις αυτές θα πρέπει να είχαν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση.
36. Μία διεξοδικότερη ανάλυση δείχνει ότι από τις 364 πράξεις που κοινοποιήθηκαν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η πλειοψηφία αυτών κοινοποιήθηκε σε δύο κράτη μέλη (294 πράξεις). Λίγες σχετικά συγκεντρώσεις κοινοποιήθηκαν σε τρία κράτη μέλη (31 πράξεις) και 39 πράξεις κοινοποιήθηκαν σε περισσότερα των τριών κράτη μέλη¹².
37. Δεδομένου ότι το άρθρο 1 παρ. 3 εφαρμόζει ένα ενισχυμένο κριτήριο σχετικά με τις διασυνοριακές επιπτώσεις, βάσει του οποίου απαιτούνται σημαντικές δραστηριότητες σε *τρία* κράτη μέλη, μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι πράξεις που έπρεπε να κοινοποιηθούν σε δύο ΕΑΑ δεν θα έπρεπε να δημιουργήσουν αμφιβολίες σχετικά με τη συμφωνία τους με την κοινή αγορά. Το συμπέρασμα αυτό πάντως παύει να ισχύει εάν κριθεί απαραίτητο να καταργηθεί το κριτήριο των τριών χωρών από το άρθρο 1 παρ. 3.

¹⁰ Αναμένονται ακόμα οι πληροφορίες από την Ελλάδα.

¹¹ Όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στις συγκεντρώσεις, η μεγάλη πλειοψηφία των πράξεων (84%) περιλαμβάνει δύο επιχειρήσεις, σε 10% των υποθέσεων συμμετείχαν τρεις επιχειρήσεις και, τέλος, σε 4% των υποθέσεων συμμετείχαν άνω των τριών επιχειρήσεων. Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σταθερά καθόλη τη διάρκεια της περιόδου συλλογής των δεδομένων.

¹² Η γεωγραφική πτυχή των υποθέσεων με πολλαπλές κοινοποιήσεις, δηλαδή ποια κράτη μέλη ενέχονταν, δεν αξιολογήθηκε περαιτέρω δεδομένου ότι δεν έχει άμεση σχέση με την παρούσα έκθεση.

38. Στη βάση αυτή, λιγότερο από το 2% όλων των πράξεων που κοινοποιήθηκαν στις ΕΑΑ ανήκαν στο είδος εκείνο το οποίο σκοπεύει να καλύψει το άρθρο 1 παρ. 3, δηλαδή εκείνες οι οποίες θα έπρεπε να αποτελέσουν αντικείμενο περισσότερων από δύο εθνικών κοινοποιήσεων. Ωστόσο, δεν μπορεί να παραγνωρισθεί το γεγονός ότι ο αριθμός των πράξεων που κοινοποιήθηκαν σε τρεις ή περισσότερες ΕΑΑ (70 υποθέσεις) σαφώς υπερέβαινε τον αριθμό των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 κατά την ίδια περίοδο (45 υποθέσεις). Οι πληροφορίες που λήφθηκαν από τις ΕΑΑ δείχνουν ότι το άρθρο 1 παρ. 3 στην παρούσα μορφή του δεν εξάλειψε την ανάγκη "πολλαπλών κοινοποιήσεων" για σημαντικό αριθμό πράξεων. Για να απαντηθεί το ερώτημα γιατί οι πράξεις αυτές δεν μπόρεσαν να ικανοποιήσουν τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 3 χρειάζεται λεπτομερέστερη ανάλυση των περιστατικών που ίσχυαν στις συγκεκριμένες υποθέσεις.

Ανάλυση των επιπέδων του κύκλου εργασιών σε πράξεις που κοινοποιήθηκαν στις ΕΑΑ

39. Η Επιτροπή ζήτησε από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού να της διαβιάσουν στοιχεία για τον κύκλο εργασιών στις υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Οι πληροφορίες αυτές σχετίζονται με τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών, τον κύκλο εργασιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε στα επιμέρους κράτη μέλη. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι το επίπεδο των λεπτομερειών στις πληροφορίες σχετικά με τον κύκλο εργασιών που καλούνται να υποβάλουν τα κοινοποιούντα μέρη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση είναι εκείνες που διαθέτουν οι ΕΑΑ. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει κάποια αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα στοιχεία για τον κύκλο εργασιών συνδέονται με τις απαιτήσεις του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Πρέπει να σημειωθεί ότι, στο βαθμό που τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούν την ίδια έννοια του ομίλου όπως στο άρθρο 5, θα υπάρχει απόκλιση στις στατιστικές που υποβάλλονται. Έτσι, ακόμα και αν οι σημερινές διαθέσιμες πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενδεικτικές ορισμένων τάσεων, θα χρειαστούν λεπτομερέστερα στοιχεία πριν από την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων.
40. Αρχικά, οι πληροφορίες για τον κύκλο εργασιών που συνδέονται με όλες τις συγκεντρώσεις που κοινοποιήθηκαν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, δηλαδή οι 364 υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν σε δύο ή περισσότερες ΕΑΑ αναλύθηκαν σε σχέση με τα όρια του άρθρου 1 παρ. 2 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Για ολόκληρη την περίοδο από το Μάρτιο 1998 ως το Δεκέμβριο 1999, περίπου 25% των κοινοποιηθεισών πράξεων είχε συνδυασμένο παγκόσμιο κύκλο εργασιών που υπερέβαινε τα 5 δισεκατ. ευρώ όπως ορίζει το άρθρο 1 παρ. 2 σημείο α). Οι υποθέσεις αυτές, ωστόσο, δεν ικανοποιούσαν τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 2 σημείο β), δηλαδή ο συνολικός κοινοτικός κύκλος εργασιών μιας από τις ενεχόμενες επιχειρήσεις ήταν κατώτερος του ορίου των 250 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, σε πολλές από τις υποθέσεις αυτές (85%), ο κοινοτικός κύκλος εργασιών της εξεταζόμενης επιχείρησης ήταν χαμηλότερος από 150 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, βάσει των εκτιμήσεων που παρείχαν ορισμένες ΕΑΑ, ο κανόνας των 2/3 εφαρμόστηκε σε περίπου 70% των πράξεων που ικανοποιούσαν το όριο των 5 δισεκατ. ευρώ.
41. Δεδομένης της σχετικής καινοτομίας του άρθρου 1 παρ. 3, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή των ορίων που καθορίζει το εν λόγω άρθρο. Όπως αναφέρθηκε

ανωτέρω, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή 45 υποθέσεις βάσει των κριτηρίων που ορίζει το άρθρο 1 παρ. 3. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει περίπου 9% όλων των κοινοποιήσεων (494) που έλαβε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου.

42. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι ΕΑΑ αναλύθηκαν σε σχέση με τα όρια που καθορίζει το άρθρο 1 παρ. 3 του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Για την περίοδο Μάρτιος 1998 - Δεκέμβριος 1999, 36% των πράξεων που κοινοποιήθηκαν υπερέβαιναν τον συνδυασμένο παγκόσμιο κύκλο εργασιών των 2,5 δισεκατ. ευρώ που ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 3 σημείο α).
43. Ορισμένες από τις πράξεις αυτές δεν ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις σχετικά με τις τρεις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 3 σημεία β) και γ). Από μία άποψη, οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να μελετηθούν στο πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται. Ο στόχος είναι να εξασφαλίζουν από κοινού ότι οι πράξεις που κοινοποιούνται στην Επιτροπή περιλαμβάνουν ένα ελάχιστο επίπεδο συνολικού κύκλου εργασιών (100 εκατ. ευρώ) και ένα ελάχιστο επίπεδο μεμονωμένου κύκλου εργασιών (25 εκατ. ευρώ) σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη. Οι περισσότερες από τις υποθέσεις οι οποίες δεν ενέπιπταν στην κοινοτική διάσταση δεν ικανοποιούσαν ένα ή και τα δύο αυτά κριτήρια. Πράγματι, το κριτήριο του άρθρου 1 παρ. 3 σημείο γ) φαίνεται ότι έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στο μεγαλύτερο ποσοστό των υποθέσεων, υπό την έννοια ότι δεν ικανοποιήθηκε το όριο των 25 εκατ. ευρώ σε ένα τρίτο, όπως απαιτείται κράτος μέλος. Ωστόσο, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία μπορούν μόνο να δώσουν κατά προσέγγιση εκτίμηση των υποθέσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο πολλαπλών κοινοποιήσεων, και εξαιρέθηκαν από την κοινοτική αρμοδιότητα δυνάμει του άρθρου 1 παρ. 3 σημεία β) και γ) αντιστοίχως. Κατά συνέπεια, ακόμα και αν οι επί του παρόντος διαθέσιμες πληροφορίες είναι ενδεικτικές ορισμένων τάσεων, χρειάζονται λεπτομερέστερες πληροφορίες για την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων.
44. Επιπλέον, ορισμένες πράξεις δεν ικανοποιούσαν το μεμονωμένο κριτήριο του κοινοτικού κύκλου εργασιών ύψους 100 εκατ. ευρώ, όπως αναφέρεται στο σημείο δ) του άρθρου 1 παρ. 3. Παράλληλα, βάσει των εκτιμήσεων που παρείχαν ορισμένες ΕΑΑ, ο κανόνας των 2/3 εφαρμόστηκε σε 65% περίπου των πράξεων που ικανοποιούσαν το όριο των 2,5 δισεκατ. ευρώ. Ωστόσο, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία παρέχουν απλώς μία πολύ κατά προσέγγιση ένδειξη του αριθμού των υποθέσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο πολλαπλών κοινοποιήσεων και που εξαιρέθηκαν από την κοινοτική αρμοδιότητα δυνάμει του άρθρου 1, παρ. 3 σημείο δ).
45. Τα διαθέσιμα στοιχεία για τον κύκλο εργασιών επιτρέπουν την εξαγωγή ενός προσωρινού συμπεράσματος σύμφωνα με το οποίο 25-30 υποθέσεις (από τις 70 που κοινοποιήθηκαν σε τρία ή περισσότερα κράτη μέλη) σχεδόν ικανοποιούσαν τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 3 σημείο β). Για τις πράξεις αυτές, τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επιτρέπουν την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων όσον αφορά τα κριτήρια των σημείων γ) και δ). Έτσι, ακόμα και αν υποθεθεί ότι ορισμένοι παράγοντες όπως είναι ο πληθωρισμός θα μπορούσαν, σε κάποια χρονική στιγμή, να επιτρέψουν σε ορισμένες υποθέσεις που "σχεδόν" ικανοποιούν ήδη τα κριτήρια να υπαχθούν ενδεχομένως στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, λιγότερο από το ήμισυ των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν σε τρία ή περισσότερα κράτη μέλη πράγματι ικανοποιούσαν σχεδόν τα κριτήρια. Επιπλέον, στην ίδια βάση, λιγότερο από το 10% των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν σε δύο ή

περισσότερα κράτη μέλη πλησιάζουν να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

46. Για την καλύτερη σύγκριση των στατιστικών στοιχείων όσον αφορά τις συγχωνεύσεις που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη παρατίθεται στον κατωτέρω πίνακα στατιστική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.

	Απρ.-Αύγ. 1998	Σεπ-Δεκ 1998	Ιαν-Ιούν. 1999	Ιούλ-Δεκ 1999
Συνολικό ποσοστό των πράξεων που κοινοποιήθηκαν σε περισσότερες της μιας ΕΑΑ (επί του συνόλου των κοινοποιήσεων)	4%	10%	10%	9%
Ποσοστό των υποθέσεων αυτών που κοινοποιήθηκαν σε δύο/τρία ή περισσότερα κράτη μέλη	85% / 15%	85% / 15%	85% / 15%	83% / 17%
Όριο άρθρου 1 παρ. 2 σημείο (α): ΠΚΕ 5 δισεκατ. ευρώ	25% ικανοποιούσαν το κριτήριο	35% ικανοποιούσαν το κριτήριο	15% ικανοποιούσαν το κριτήριο	25% ικανοποιούσαν το κριτήριο
Όριο άρθρου 1 παρ. 2 β) : Κοινοτικός ΚΕ 250 εκατ. ευρώ <i>Τα ποσοστά είναι απλώς ενδεικτικά</i>	Στόχος < 150 εκατ. ευρώ (95%)	Στόχος < 150 εκατ. ευρώ (92%)	Στόχος < 150 εκατ. ευρώ (85%) < 200 εκατ. ευρώ (95%)	Στόχος < 150 εκατ. ευρώ (87%) < 200 εκατ. ευρώ (95%)
Όριο άρθρου 1 παρ. 3 σημείο α): ΠΚΕ 2,5 δισεκατ. ευρώ	30% ικανοποιούν το κριτήριο	45% ικανοποιούν το κριτήριο	30% ικανοποιούν το κριτήριο	36% ικανοποιούν το κριτήριο
Όριο άρθρου 1 παρ. 3 - β): ΚΕ επιχειρήσεων σε 3 τουλάχιστον κράτη μέλη:	Συνδυασμένος ΚΕ (επιχείρηση στόχος) γενικά (90%) < 100 εκατ. ευρώ	Συνδυασμένος ΚΕ (επιχείρηση στόχος) γενικά (90%) < 100	Συνδυασμένος ΚΕ (επιχείρηση στόχος) γενικά (90%) < 100	Συνδυασμένος ΚΕ (επιχείρηση στόχος) γενικά (90%) < 100

<p>100 εκατ. ευρώ</p> <p>- (γ): ΚΕ δύο τουλάχιστον επιχειρήσεων: 25 εκατ. ευρώ</p> <p>- (δ): ΚΕ 2 τουλάχιστον επιχειρήσεων : 100 εκατ. ευρώ</p> <p><i>Τα ποσοστά είναι ενδεικτικά και είναι κυρίως διαθέσιμα μόνο για το άρθρο 1 παρ. 3 σημείο (δ)</i></p>		εκατ. ευρώ	εκατ. ευρώ	εκατ. ευρώ· ορισμένες (7%) < 150 εκατ., πλην όμως το όριο των 25 εκατ. ευρώ δεν πραγματοποιήθηκε σε ένα κράτος μέλος
--	--	------------	------------	--

47. Εκτός από τα στατιστικά στοιχεία που συνελέγησαν από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή συνέλεξε ορισμένες στατιστικές από πράξεις που εξετάστηκαν στο στάδιο της προηγούμενης κοινοποίησης, πλην όμως τελικά δεν πέτυχαν τα όρια σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 και/ή του άρθρου 1 παρ. 3. Ενώ ο αριθμός των υποθέσεων αυτών είναι αρκετά περιορισμένος (14), το αποτέλεσμα φαίνεται γενικά να συμβαδίζει με τα πορίσματα των ΕΑΑ. Στις περισσότερες από τις 14 αυτές υποθέσεις ικανοποιήθηκε το όριο για τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 σημείο α) και το άρθρο 1 παρ. 3 σημείο α). Τρεις από τις υποθέσεις αυτές δεν ικανοποιούσαν τα επίπεδα του συνολικού κύκλου εργασιών βάσει του άρθρου 1 παρ. 2 σημείο β) και τρεις υποθέσεις δεν ικανοποιούσαν το συνολικό κύκλο εργασιών που απαιτεί το άρθρο 1 παρ. 3 σημείο δ). Οκτώ πράξεις δεν ικανοποιούσαν το κριτήριο του άρθρου 1 παρ. 3 σημείο γ) λόγω αδυναμίας επίτευξης του ορίου 25 εκατ. ευρώ σε περισσότερα των δύο κράτη μέλη.

Γεωγραφική επίπτωση των πράξεων που κοινοποιήθηκαν στις ΕΑΑ.

48. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, στο τμήμα σχετικά με την εμπειρία της Επιτροπής από τις υποθέσεις που υπάγονται στο άρθρο 1 παρ. 3, ένας τρόπος για να μετρηθεί η κοινοτική επίπτωση μιας δεδομένης συγκέντρωσης είναι να εξεταστεί κατά πόσον η επηρεαζόμενη αγορά είναι ευρύτερη της εθνικής (ή κατά πόσον επηρεάζονται περισσότερες της μιας εθνικές αγορές). Ο αριθμός υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν στις ΕΑΑ είναι σημαντικός (περισσότερες από 4.000 υποθέσεις). Για το λόγο αυτό δεν κατέστη δυνατό, εντός του διαθέσιμου χρόνου της προετοιμασίας της παρούσας έκθεσης, να εξεταστεί κατά πόσον οι υποθέσεις που διεκπεραιώθηκαν από τις ΕΑΑ θα ήταν δυνατό να χαρακτηριστούν ως επηρεάζουσες περισσότερες της μιας εθνικές αγορές. Ωστόσο, προτού γίνει οποιαδήποτε πρόταση για την τροποποίηση των υφιστάμενων ορίων, θα ήταν χρήσιμο να πραγματοποιηθεί μία τέτοια ανάλυση, τουλάχιστον με τις υποθέσεις που έπρεπε να κοινοποιηθούν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

III. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ - Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

Εισαγωγή

49. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή κάλεσε επιχειρήσεις και εκπροσώπους τους (επιχειρηματικές ενώσεις και δικηγορικά γραφεία) να απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο αυτό είχε αρχικά ως στόχο να συλλεγούν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των ορίων του άρθρου 1, αλλά και επίσης για θέματα που συνδέονται με την εφαρμογή των ορίων. Περαιτέρω, οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να υποβάλουν τυχόν παρατηρήσεις ή υποδείξεις σχετικά με την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.
50. Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με τα ισχύοντα όρια θα παρουσιαστούν αρχικά από στατιστική σκοπιά και σε δεύτερη φάση θα γίνει μία ανασκόπηση στην οποία θα αναφερθούν οι πλέον επικρατούσες ποιοτικές απόψεις σχετικά με την ανάγκη περαιτέρω αναθεώρησης.

Ανάλυση των απαντήσεων σχετικά με τη λειτουργία των ορίων

Η γενική στατιστική παρουσίαση των απαντήσεων

51. Ο πίνακας 1 κατωτέρω παρουσιάζει την προέλευση των απαντήσεων.

Απαντήσεις από	Αριθμός	Ποσο-στό
Επιχειρήσεις	18	49%
Ενώσεις επιχειρήσεων	11	30%
Δικηγορικά γραφεία	8	22%
Σύνολο απαντήσεων	37	Μ/δ

Στατιστική παρουσίαση των επιμέρους ερωτήσεων

52. Ο πίνακας 2 κατωτέρω περιλαμβάνει τις απαντήσεις σε κάθε ερώτηση καθώς και την προέλευση των απαντήσεων αυτών. Το κείμενο των ερωτήσεων επαναλαμβάνεται σε συνοπτική μορφή.

Ερώτηση	Σύνολο οργανισμών		Επιχειρήσεις		Ενώσεις		Δικηγορικά γραφεία	
	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι	Ναι	Όχι
Είναι τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 2 κατάλληλα για να δοθεί αρμοδιότητα στην Επιτροπή;	78%	22%	78%	22%	64%	36%	100%	0%
Είναι τα όρια του άρθρου 1 παρ. 2 κατάλληλα για τον καθορισμό της κοινοτικής διάστασης μιας συγκέντρωσης;	65%	35%	56%	44%	55%	45%	100%	0%

Είναι τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 3 κατάλληλα για να δοθεί αρμοδιότητα στην Επιτροπή;	62%	38%	61%	39%	45%	55%	88%	13%
Είναι τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 κατάλληλα για τον καθορισμό της κοινοτικής διάστασης μιας συγκέντρωσης;	46%	54%	39%	61%	36%	64%	75%	25%
Οι πολλαπλές κοινοποιήσεις, σε περίπτωση μη ικανοποίησης των κριτηρίων του άρθρου 1 παρ. 3, δημιούργησαν σημαντικά προβλήματα;	27%	73%	39%	61%	9%	91%	25%	75%
Ο κανόνας των 2/3 αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά πράξεις με εθνικό χαρακτήρα (όσον αφορά το άρθρο 1 παρ. 2 ή το άρθρο 1 παρ. 3);	65%	35%	61%	39%	73%	27%	63%	37%

Ποιοτικές απαντήσεις στις ερωτήσεις που συνδέονται με την εφαρμογή των ορίων

53. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες τόνισαν στις απαντήσεις τους ότι, από την πλευρά των επιχειρήσεων, ο κύριος στόχος του κανονισμού ελέγχου των συγκεντρώσεων είναι η λήψη ταχέων, αποτελεσματικών και προβλέψιμων αποφάσεων ως προς την ανταγωνιστική επίπτωση των συγκεντρώσεων και παρόμοιων πράξεων. Πολλοί από τους ερωτηθέντες αναφέρθηκαν στην αρχή του ενιαίου ελέγχου καθώς και στην ανάγκη εξασφάλισης ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Η γενική εντύπωση είναι ότι τα ισχύοντα όρια του κύκλου εργασιών στο άρθρο 1 δεν επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως από τις κατευθυντήριες αυτές αρχές (από την άποψη ότι σημαντικός αριθμός πράξεων με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις εξακολουθούν να υπόκεινται σε πολλαπλούς εθνικούς ελέγχους). Για το λόγο αυτό, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες τάχθηκαν υπέρ της μείωσης και απλούστευσης των ορίων, καθώς και υπέρ οποιασδήποτε άλλης πρότασης η οποία θα οδηγούσε σε συνεκτική εφαρμογή της αρχής του ενιαίου ελέγχου.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα όρια του άρθρου 1 παρ. 2

54. Όπως φαίνεται από τον ανωτέρω πίνακα, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θεωρούν ότι τα όρια του άρθρου 1 παρ. 2 είναι κατάλληλα για να δοθεί αρμοδιότητα στην Επιτροπή (78%) και ότι τα όρια αυτά καταδεικνύουν σωστά την κοινοτική διάσταση (65%). Δεδομένου ότι κανένας από τους ερωτηθέντες δεν τάχθηκε υπέρ της αύξησης των εφαρμοζόμενων ορίων, φαίνεται ότι το μικρότερο από 100% ποσοστό ικανοποίησης οφείλεται στην επικρατούσα εντύπωση ότι τα όρια πρέπει να χαμηλώσουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αρκετοί από τους ερωτηθέντες ανέφεραν ότι αρκετοί παράγοντες, όπως είναι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, έχουν ως αποτέλεσμα σημαντικό ποσοστό πράξεων συγκέντρωσης κάτω από τα επίπεδα αυτά να έχει σημαντικές επιπτώσεις που υπερβαίνουν τα όρια του ενός μόνο κράτους μέλους.

55. Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί ερωτηθέντες πρότειναν τη μείωση των σημερινών ορίων κύκλου εργασιών, διευρύνοντας με τον τρόπο αυτό την αρμοδιότητα της Επιτροπής σε υποθέσεις συγχωνεύσεων. Η πρόταση που υποβλήθηκε πιο συχνά ήταν να μειωθεί η απαίτηση για το συνδυασμένο παγκόσμιο κύκλο εργασιών σε 2 δισεκατ. ευρώ, ενώ η απαίτηση για τον κοινοτικό κύκλο εργασιών να τεθεί σε 100 εκατ. ευρώ για δύο μέρη (κανένας από τους ερωτηθέντες δεν παρείχε "επιστημονική" τεκμηρίωση για τη θέσπιση των συγκεκριμένων αυτών επιπέδων. Αντίθετα, συχνά αναφέρθηκαν στη δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων κατά τη στιγμή της έγκρισής του το 1989, στην οποία η Επιτροπή θεώρησε ως ενδεδειγμένη την μείωση σε 2 δισεκατ. ευρώ). Πολλοί από τους ερωτηθέντες που υπέβαλαν την πρόταση αυτή ανέφεραν ότι μία τέτοια τροποποίηση θα επέτρεπε την κατάργηση του άρθρου 1 παρ. 3, που θεωρούν ως πολύπλοκο και ανεπαρκώς αποτελεσματικό.
56. Οι ερωτηθέντες προέβησαν και σε άλλες υποδείξεις που αφορούσαν τη μείωση των ορίων. Μία από αυτές ήταν να καταργηθεί η απαίτηση σχετικά με τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών και να αντικατασταθεί από αυστηρότερες διατάξεις όσον αφορά τον κύκλο εργασιών στην ΕΕ/ΕΟΧ (στη βάση ότι το κριτήριο σχετικά με τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών αποτελεί ανακριβές μέτρο της κοινοτικής επίπτωσης). Άλλου είδους προτάσεις αφορούν την αντικατάσταση της μέτρησης του κύκλου εργασιών και την εισαγωγή μέτρησης βάσει των στοιχείων του ενεργητικού ή του μεριδίου αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
57. Διατυπώθηκαν συμπληρωματικές προτάσεις για τη σημαντική ενίσχυση της αρμοδιότητας της Επιτροπής στην αξιολόγηση συγκεντρώσεων· έτσι, υποδείχθηκε μία πιο περιοριστική προσέγγιση όσον αφορά το επίπεδο των απαιτούμενων πληροφοριών σε μία κοινοποίηση για τις πράξεις οι οποίες είναι σχεδόν απίθανο να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Προτάθηκε επίσης στις πράξεις αυτές να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις περί Status quo.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα όρια του άρθρου 1(3)

58. Ένα σημαντικό χαμηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων ανέφερε ότι τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 είναι κατάλληλα για να δοθεί αρμοδιότητα στην Επιτροπή (62%). Επιπλέον, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε αρνητικά στο εάν τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 είναι κατάλληλα για τον καθορισμό της κοινοτικής διάστασης μιας συγκέντρωσης (54%). Οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν δεν αμφισβητούν το γεγονός ότι οι πράξεις που ικανοποιούν τα όρια αυτά έχουν κοινοτική διάσταση. Αντίθετα, η κυριότερη κριτική που ασκήθηκε είναι ότι τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 αποκλείουν σημαντικό αριθμό πράξεων από πλεονεκτήματα που προσφέρει η αρχή του ενιαίου ελέγχου, με αποτέλεσμα την υποβολή πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων. Ορισμένοι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι η απαίτηση σημαντικού κύκλου εργασιών σε τρία παρά δύο κράτη μέλη περιορίζει σημαντικά τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 1 παρ. 3 σε πράξεις με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις. Η άποψη αυτή ενισχύεται σε μεγάλο βαθμό που υπέβαλαν οι ΕΑΑ, βλ. τμήμα II ανωτέρω.
59. Από τις απαντήσεις προκύπτει επίσης ότι τα κριτήρια του άρθρου 1 παρ. 3, θεωρούνται ως υπερβολικά πολύπλοκα (σε σύγκριση με εκείνα του άρθρου 1 παρ. 2). Ειδικότερα, πολλοί ερωτηθέντες ανέφεραν ότι η ανάγκη εντοπισμού των σχετικών στοιχείων σχετικά με τον κύκλο εργασιών για κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποβεί και δαπανηρή και χρονοβόρα. Οι επιχειρήσεις πρέπει να επιβαρυνθούν με

το κόστος αυτό για να διαπιστώσουν τελικά ότι μία συγκεκριμένη πράξη δεν είναι κοινοποιήσιμη βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Σε τέτοιες υποθέσεις, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να επιβαρυνθούν με το κόστος που συνδέεται με τις εθνικές απαιτήσεις κοινοποίησης. Η δυσκολία υπολογισμού των απαιτούμενων στοιχείων σχετικά με τον κύκλο εργασιών είναι ιδιαίτερα μεγάλη σε αναδυόμενες αγορές (όπως είναι οι αγορές τεχνολογίας πληροφοριών), όπου, επιπλέον, αναφέρθηκε ότι η ισχυρή μεγέθυνση καθιστά τα τελευταία ελεγχθέντα στοιχεία για τον κύκλο εργασιών ένα αναξιόπιστο μέτρο όσον αφορά το κοινοτικό συμφέρον.

60. Ολοκληρώνοντας, οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η αρχή του ενιαίου ελέγχου πρέπει να εφαρμόζεται και σε μικρότερες πράξεις με σημαντικές διασυννοριακές επιπτώσεις. Οι κυριότερες δυσκολίες που συνδέονται με τις πολλαπλές κοινοποιήσεις αφορούν το σημαντικά υψηλότερο κόστος, π.χ. για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο και για μεταφράσεις, και οι πολλαπλές κοινοποιήσεις είναι περισσότερο χρονοβόρες δεδομένου ότι απαιτούν εξέταση πολλών νομοθετικών συστημάτων. Ένα άλλο πιθανό πρόβλημα είναι ότι οι πολλαπλές κοινοποιήσεις μπορούν να οδηγήσουν σε αντικρουόμενα αποτελέσματα για την πράξη λόγω της διαφοράς των εθνικών νομοθεσιών που ισχύουν στα κράτη μέλη και της ασάφειας των προθεσμιών που πρέπει να τηρηθούν εξαιτίας του γεγονότος ότι η πράξη υπόκειται σε αρκετά εθνικά καθεστώτα ελέγχου των συγκεντρώσεων. Τέλος, ο αριθμός των εθνικών αρχών ανταγωνισμού που εμπλέκονται στον έλεγχο πολλαπλασιάζει τις επιπλοκές για την εξεύρεση λύσεων σε προβλήματα ανταγωνισμού που έχουν διαπιστωθεί.
61. Βάσει των ανωτέρω, πολλοί ερωτηθέντες πρότειναν την κατάργηση του άρθρου 1 παρ. 3 και την σημαντική μείωση των ορίων του άρθρου 1 παρ. 2. (Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η συχνότερη υπόδειξη ήταν να μειωθεί η απαίτηση για τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών σε 2 δισεκατ. ευρώ ενώ το όριο για τον κοινοτικό κύκλο εργασιών να τεθεί στα 100 εκατ. ευρώ για τα δύο μέρη).
62. Μία άλλη πρόταση, που ορισμένες φορές αναφέρεται ως η "δεύτερη καλύτερη", είναι να χαμηλώσουν τα επίπεδα του κύκλου εργασιών στο άρθρο 1 παρ. 3 και/ή να αντικατασταθεί η ισχύουσα απαίτηση για τις τρεις χώρες από μία απαίτηση για δύο χώρες. Η πρόταση που διατυπώνεται πιο συχνά για τη μείωση των ορίων αυτών είναι το ποσό των 2 δισεκατ. ευρώ να διατηρηθεί όσον αφορά τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών και να μειωθούν τα όρια των "τριών χωρών". Πιο συγκεκριμένα, οι ερωτηθέντες πρότειναν να μειωθεί ο συνδυασμένος κοινοτικός κύκλος εργασιών (άρθρο 1 παρ. 3 σημείο β)) σε 50 εκατ. ευρώ για το όριο για το μεμονωμένο κύκλο εργασιών (άρθρο 1 παρ. 3 γ)) να μειωθεί σε 15 εκατ. ευρώ.
63. Ορισμένοι ερωτηθέντες πρότειναν η Επιτροπή να έχει αυτομάτως αρμοδιότητα στις υποθέσεις στις οποίες θα χρειαζόταν διαφορετικά κοινοποίηση σε τρεις ή περισσότερες ΕΑΑ (όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, αυτή ήταν η αρχική πρόταση της Επιτροπής στην πράσινη βίβλο του 1996, πλην όμως απορρίφθηκε ως υπερβολικά πολύπλοκη στη διάρκεια των διαβουλεύσεων).

Παρατηρήσεις σχετικά με τον κανόνα των 2/3

64. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν επίσης να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με το κατά πόσον ο κανόνας των 2/3 (που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 παρ. 2 και 3) αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά τις πράξεις με εθνική διάσταση. Ενώ η πλειοψηφία

των ερωτηθέντων (65%) απάντησε καταφατικά, ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων πιστεύει ότι πολλές πράξεις με σημαντική διασυνοριακή επίπτωση αποκλείονται από την αρχή του ενιαίου ελέγχου λόγω του κανόνα των 2/3.

65. Ειδικότερα, αναφέρθηκε ότι και το 1/3 του κύκλου εργασιών είναι ήδη ενδεικτικό σημαντικών δραστηριοτήτων στο εξωτερικό, ιδιαίτερα όταν αφορά μεγάλες επιχειρήσεις (όπως τεκμαίρεται βάσει του παρόντος ορίου των 5 δισεκατ. ευρώ). Οι ερωτηθέντες ανέφεραν επίσης ότι αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδικαιολόγητη διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες πραγματοποιούν το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων τους στα μεγαλύτερα κράτη μέλη (και έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ικανοποιούν τον κανόνα των 2/3) και επιχειρήσεων που ασκούν το μεγαλύτερο τμήμα των δραστηριοτήτων τους σε κάποιο μικρότερο κράτος μέλος.
66. Έγιναν διάφορες προτάσεις για να μειωθεί η επίπτωση του κανόνα αυτού, με την αύξηση της αναλογίας του κύκλου εργασιών που απαιτείται να επιτευχθεί σε ένα μόνο κράτος μέλος. Οι προτάσεις ποικίλλουν από 3/4 έως 5/6 των σχετικών κύκλων εργασιών. Άλλοι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι δεν είναι αναγκαίος ο κανόνας των 2/3 δεδομένου ότι το άρθρο 9 παρέχει επαρκή εξασφάλιση στις τυχόν θεμιτές ανησυχίες των επιμέρους κρατών μελών. Ωστόσο, ορισμένοι ερωτηθέντες ανέφεραν παράλληλα ότι η υπερβολική προσφυγή στο άρθρο 9 μειώνει την ασφάλεια του δικαίου και πρέπει να ερμηνευθεί αυστηρά το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου.

Παρατηρήσεις επί θεμάτων πλην του άρθρου 1

67. Εκτός από τα θέματα που αφορούν τα όρια του κύκλου εργασιών, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να υποβάλουν γενικές ή ειδικές παρατηρήσεις για τη βελτίωση του συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων. Στο πλαίσιο αυτό λήφθηκε ένα ευρύ φάσμα παρατηρήσεων. Ορισμένες από αυτές αφορούν τις διατάξεις παραπομπής στα άρθρα 9 και 22. Δεδομένης της στενής σχέσης μεταξύ των διατάξεων παραπομπής και των ορίων για τον κύκλο εργασιών, οι παρατηρήσεις αυτές περιγράφονται κατωτέρω¹³.

Διατάξεις σχετικά με την παραπομπή

68. Όπως ήδη αναφέρεται ανωτέρω, ορισμένοι από τους ερωτηθέντες είναι σχετικά διστακτικοί απέναντι σε μια αυξημένη προσφυγή στο άρθρο 9 (παραπομπή από την Επιτροπή σε ένα κράτος μέλος). Θεωρούν ότι οι παραπομπές αυτές μπορούν να επιφέρουν συμπληρωματικές δαπάνες και να προκαλέσουν έλλειψη ασφάλειας του δικαίου. Οι συμπληρωματικές αυτές δαπάνες εξηγούνται από την ανάγκη προσφυγής στις συμβουλευτικές υπηρεσίες νομικών εμπειρογνομόνων στο οικείο κράτος μέλος, από τις μεταφράσεις και ενδεχομένως από τις μεγαλύτερες προθεσμίες. Η αυξημένη έλλειψη ασφάλειας θα προέλθει από το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη, ο έλεγχος των συγκεντρώσεων πρέπει να ικανοποιεί όχι μόνο τα κριτήρια του ανταγωνισμού αλλά επίσης να βασίζεται και σε διαφορετικές εκφράσεις της έννοιας του "δημόσιου συμφέροντος". Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ανέφεραν επίσης το γεγονός ότι αρκετά εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων σε διάφορες φάσεις, απαιτούν ενδεχομένως παρέμβαση σε πολιτικό επίπεδο.

¹³ Άλλα θέματα που ανέφεραν οι επιχειρήσεις αφορούν λοιπές σημαντικές διατάξεις του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, όπως επίσης διαδικαστικά και θεσμικά ζητήματα που συνδέονται με την Επιτροπή και τις ΕΑΑ. Τα θέματα αυτά επισυνάπτονται σε παράρτημα στην παρούσα έκθεση.

69. Όσον αφορά το άρθρο 22 (παραπομπή στην Επιτροπή από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη), ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ανέφεραν ότι πρέπει να θεσπιστούν μέτρα που θα επιτρέψουν την αποτελεσματική χρησιμοποίηση της παρούσας διάταξης σε υποθέσεις πολλαπλών κοινοποιήσεων. Μολονότι οι τροποποιήσεις του 1998 στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων εισήγαγαν μια τέτοια δυνατότητα, δεν έχουν προς το παρόν υπάρξει κοινές παραπομπές από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 22 παρ. 3. Οι διαθέσιμες πληροφορίες στην παρούσα φάση δεν επιτρέπουν την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν γίνει κοινές παραπομπές στις υποθέσεις στις οποίες μία πράξη αποτέλεσε αντικείμενο πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων.

IV. ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

70. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, από την εμπειρία της Επιτροπής προκύπτει ότι οι συγκεντρώσεις που ικανοποιούν τα όρια του κύκλου εργασιών στο άρθρο 1 παρ. 2 και/ή του άρθρου 1 παρ. 3, έχουν γενικά σημαντική διασυνοριακή επίπτωση. Το γεγονός επιβεβαιώνεται από τις απόψεις των ευρωπαϊκών επιχειρηματικών κύκλων (που, επιπλέον, είναι σε μεγάλο βαθμό υπέρ της αύξησης του αριθμού των υποθέσεων που διαχειρίζεται η Επιτροπή). Αντίθετα, ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με την ανάγκη αλλαγής του σημερινού διαχωρισμού δραστηριοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Ωστόσο, τα περισσότερα κράτη μέλη συμφωνούν ότι υπάρχει ανάγκη διεξοδικότερης ανάλυσης των θεμάτων αυτών και ότι μία τέτοια ανάλυση πρέπει να βασίζεται όχι μόνο στην στατιστική προσέγγιση αλλά επίσης και σε αξιολόγηση των επιπτώσεων των πολλαπλών κοινοποιήσεων¹⁴. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης την προθυμία τους να παράσχουν στην Επιτροπή και άλλα εμπειρικά δεδομένα.
71. Η Επιτροπή εκτιμά ωστόσο, σύμφωνα με διάφορες ενδείξεις, ότι τα σημερινά όρια έχουν σαν αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός υποθέσεων με σημαντική διασυνοριακή επίπτωση να μην εμπίπτουν στους κοινοτικούς κανόνες. Τα στοιχεία που λήφθηκαν από τις ΕΑΑ υπονοούν ότι η μείωση της απαίτησης για τον παγκόσμιο κύκλο εργασιών δεν είναι το επίκεντρο του προβλήματος. Πράγματι, ήδη στα σημερινά επίπεδα, 25% όλων των κοινοποιήσεων προς τις ΕΑΑ ικανοποιούσαν το όριο των 5 δισεκατ. ευρώ βάσει του άρθρου 1 παρ. 2¹⁵. Όλες αυτές οι υποθέσεις είτε δεν ικανοποιούσαν το όριο των 250 εκατ. ευρώ είτε ενέπιπταν στον κανόνα των 2/3. Παράλληλα, 36% των κοινοποιήσεων προς τις ΕΑΑ υπερέβαιναν το όριο των 2,5 δισεκατ. ευρώ του άρθρου 1 παρ. 3. Στο σημείο αυτό, οι διαθέσιμες πληροφορίες αφήνουν να εννοηθεί ότι 10% περίπου (ή κατά προσέγγιση 400 υποθέσεις) των υποθέσεων υπερβαίνει επίσης το όριο των 100 εκατ. ευρώ του άρθρου 1 παρ. 3 σημείο δ). Κατά συνέπεια, οι υποθέσεις αυτές είτε δεν ικανοποιούσαν το κριτήριο των κρατών μελών είτε τον κανόνα των 2/3. Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία δεν είναι επαρκώς λεπτομερή για να επιτρέψουν την εξαγωγή εκτενών συμπερασμάτων σχετικά με τη βασική αιτία του φαινομένου αυτού.
72. Παρά τις επιφυλάξεις αυτές, από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι οι δύο βασικοί λόγοι για τους οποίους οι υποθέσεις δεν ικανοποιούσαν τα υφιστάμενα όρια είναι, αρχικά, η απαίτηση του άρθρου 1 παρ. 3 για ένα ελάχιστο ύψος κύκλου εργασιών σε *τρία* κράτη μέλη και, δεύτερον, ο κανόνας των 2/3. (Ένας τρίτος λόγος μπορεί να είναι, μεταξύ άλλων, ότι ορισμένες επιχειρήσεις "νέων τεχνολογιών" δεν πραγματοποιούν γενικά κύκλους εργασιών που να ανέρχονται στα επίπεδα που απαιτεί ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων).
73. Τα διαθέσιμα στοιχεία επιτρέπουν μία επιφυλακτική ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των ισχυόντων κριτηρίων του άρθρου 1 παρ. 3. Από τα στατιστικά στοιχεία που παρείχαν οι ΕΑΑ καθίσταται σαφές ότι το απαιτούμενο επίπεδο του

¹⁴ Τα κράτη μέλη ανέφεραν επίσης και ορισμένα θέματα τα οποία θεωρούν κατάλληλα για διεξοδικότερη εξέταση. Τα θέματα αυτά περιγράφονται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

¹⁵ Τα ποσοστά που αναφέρονται εδώ βασίζονται στα στοιχεία του κύκλου εργασιών που παρείχαν οι ΕΑΑ στην Επιτροπή, δηλαδή σε σχέση με τις υποθέσεις πολλαπλών κοινοποιήσεων. Για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών των υπόλοιπων υποθέσεων που διαχειρίστηκαν οι ΕΑΑ απαιτείται η συλλογή περαιτέρω στοιχείων.

κύκλου εργασιών είναι λιγότερο σημαντικό από τον αριθμό των κρατών μελών για την εξαίρεση μιας υπόθεσης από την κοινοτική αρμοδιότητα, εφόσον απαιτείται ο κύκλος εργασιών. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη και εάν τα απαιτούμενα επίπεδα του κύκλου εργασιών ήταν χαμηλότερα, το πιθανότερο είναι ότι "μόνο" οι 70 υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν σε τρία ή περισσότερα κράτη μέλη θα ήταν υποψήφιας για το άρθρο 1 παρ. 3. Το γεγονός ότι ο αριθμός των 70 υποθέσεων είναι σημαντικά ανώτερος από εκείνον των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 (45 υποθέσεις) αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι τα τρέχοντα κριτήρια πρέπει να επανεξεταστούν. Σημειώνεται επίσης ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν επιτρέπουν την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με το πόσο πρέπει να μειωθούν τα όρια του άρθρου 1 παρ. 3 ώστε να υπαχθούν οι 70% υποθέσεις στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

74. Από την άλλη πλευρά, η μείωση του αριθμού των "επηρεαζόμενων" κρατών μελών από τρία σε δύο θα προσέφερε μεγαλύτερες δυνατότητες να υπαχθούν στους κοινοτικούς κανόνες ορισμένες ή το σύνολο των 364 υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν σε περισσότερες της μιας ΕΑΑ.
75. Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, ο κανονισμός για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων αποσκοπούσε αρχικά στην δημιουργία ενός κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου για όλες τις συγκεντρώσεις οι οποίες θα μπορούσε να υποτεθεί ότι έχουν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση. Οι διαθέσιμες πληροφορίες παρέχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα σημερινά όρια του άρθρου 1 είναι κάτω από τα βέλτιστα επίπεδα προς το σκοπό αυτό και, για πολλές πράξεις με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις, δεν παρέχουν δυνατότητα εφαρμογής ενός ενιαίου ελέγχου. Πράγματι, ορισμένες πράξεις κατέστη αναγκαίο και μετά την εισαγωγή του άρθρου 1 παρ. 3 να κοινοποιηθούν σε 7 ή περισσότερα κράτη μέλη (καθώς και σε αρκετές ΕΑΑ υποψηφίων χωρών)¹⁶.
76. Όσον αφορά τις συνέπειες του κανόνα των 2/3, από την εμπειρία της Επιτροπής προκύπτει ότι ορισμένες πράξεις με σαφείς διασυνοριακές επιπτώσεις αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού μέσω του κριτηρίου αυτού. Παρατηρείται επίσης ότι ένα σημαντικό ποσοστό (35%) εκπροσώπων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ανέφερε ότι ο εν λόγω κανόνας δεν διαχωρίζει τις "εθνικές πράξεις" με ικανοποιητικό τρόπο. Πάντως, τα διαθέσιμα στοιχεία δεν είναι αρκετά ώστε να επιτρέψουν την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων.
77. Ως εκ τούτου, απαιτείται περαιτέρω συλλογή στοιχείων και ανάλυση πριν από την εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων ή την πρόταση ειδικών τροποποιήσεων. Πάντως, ακόμα και τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι η εισαγωγή μιας προσέγγισης βάσει της οποίας όλες οι πράξεις με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις έπρεπε να εξετάζονται βάσει των κοινοτικών κανόνων θα επηρέαζε τους πόρους της Επιτροπής¹⁷

¹⁶ Για παράδειγμα η υπόθεση CSM/Leaf, που κοινοποιήθηκε σε 9 κράτη μέλη (B, D, DK, Ir, I, NL, S, &UK) United Technologies Corp/Electrolux Commercial Refrigeration, που κοινοποιήθηκε σε οκτώ κράτη μέλη (A, D, DK, H, NL, I, S & SF), καθώς και στην Κροατία, Εσθονία, Πολωνία και Ρουμανία.

¹⁷ Καταρχήν, μία εναλλακτική δυνατότητα θα ήταν η περαιτέρω εναρμόνιση των εθνικών κανόνων, ενδεχομένως σε συνδυασμό με ένα περισσότερο ευέλικτο σύστημα παραπομπής. Ωστόσο, βάσει των παρατηρήσεων που λήφθηκαν μέχρι τώρα από τις επιχειρήσεις, οι τελευταίες δεν φαίνονται να ευνοούν μία τέτοια προσέγγιση, καθώς οποιαδήποτε απόκλιση από την αρχή του ενιαίου ελέγχου θεωρείται ότι προκαλεί μείωση της προβλεψιμότητας και αύξηση του κόστους για την τήρηση της νομοθεσίας.

78. Η ανωτέρω αναφερθείσα επίπτωση στους πόρους μπορεί να αποδειχθεί με παραπομπή σε ορισμένες διασυνοριακές πράξεις που διεκπεραίωσαν οι ΕΑΑ κατά την περίοδο αναφοράς. Όπως λέχθηκε προηγουμένως, πρόκειται τουλάχιστον για 364 υποθέσεις. Σε σύγκριση με το συνολικό αριθμό των υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου (494 υποθέσεις), ο εν λόγω αριθμός είναι σημαντικός. Υπάρχουν επίσης λόγοι να υποθέσει κανείς ότι ο πραγματικός αριθμός υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν στις ΕΑΑ και έχουν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση είναι ακόμα μεγαλύτερος. Αυτό οφείλεται, εν μέρει, στο γεγονός ότι τα εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων δεν έχουν ακόμα εναρμονιστεί, ορισμένα κράτη μέλη δεν προβαίνουν σε τέτοιου είδους ελέγχους, και άλλα βασίζονται στην εκούσια κοινοποίηση¹⁸. Είναι συνεπώς ιδιαίτερα πιθανό ότι ορισμένες υποθέσεις με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις δεν υπεισέρχονται στις στατιστικές των υποθέσεων που κοινοποιούνται σε περισσότερες της μιας ΕΑΑ. Παράλληλα, εάν η διασυνοριακή επίπτωση επρόκειτο να μετρηθεί κατά περίπτωση, π.χ. με το κατά πόσον οι σχετικές αγορές είναι ευρύτερες των εθνικών (ή κατά πόσον επηρεάζονται περισσότερες της μιας εθνικές αγορές), είναι πιθανό περισσότερες υποθέσεις να υπόκεινταν σε αξιολόγηση βάσει των κοινοτικών κανόνων. Επιπλέον, το ποσοστό των υποθέσεων αυτών θα αυξηθεί με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς¹⁹.
79. Οι δυνητικές αυτές επιπτώσεις στους πόρους της Επιτροπής αναγνωρίζονται ευρύτερα από τους επιχειρηματικούς κύκλους. Πολλοί από τους ερωτηθέντες παρατήρησαν ότι σημειώθηκε μεγάλη αύξηση στον αριθμό των πράξεων που κοινοποιήθηκαν βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων τα τελευταία χρόνια. Οι ερωτηθέντες αναμένουν γενικά να καταστεί εντονότερη η τάση αυτή κατά τα επόμενα χρόνια. Επιπλέον, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, οι ερωτηθέντες είναι γενικότερα υπέρ της ουσιαστικής μείωσης των ορίων του άρθρου 1. Σε περίπτωση που δεν εξευρεθούν με άλλα μέσα οι αναγκαίοι πόροι για την διεκπεραίωση ενός σημαντικά αυξημένου αριθμού υποθέσεων συγκέντρωσης προτάθηκε να εισαγάγει η Επιτροπή την καταβολή εξόδων φακέλου για τις κοινοποιήσεις συγκεντρώσεων²⁰.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

80. Συμπερασματικά, στο παρόν στάδιο φαίνεται ότι τα κριτήρια της παραγράφου 3 και ίσως και της παραγράφου 2 του άρθρου 1, έχουν ως αποτέλεσμα ένας μεγάλος

Πάντως, θα πρέπει να αναλυθούν περαιτέρω οι διαπιστώσεις αυτές, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ανασκόπησης.

¹⁸ Από τα κράτη μέλη που διαθέτουν συστήματα εκούσιας κοινοποίησης, η Ισπανία καθιέρωσε ένα υποχρεωτικό καθεστώς το 1999 και εκκρεμούν ανάλογες προτάσεις για αλλαγή στη Γαλλία και τη Δανία. Επίσης, το Ηνωμένο Βασίλειο εξετάζει ορισμένες αλλαγές στους κανόνες για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Η καθιέρωση συμπληρωματικού εθνικού ελέγχου αναμένεται γενικά να αυξήσει περαιτέρω τον αριθμό των πολλαπλών κοινοποιήσεων.

¹⁹ Εάν εγκριθεί η πρόταση για την αντιμετώπιση των νέων κοινών επιχειρήσεων βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, που περιλαμβάνεται στη Λευκή Βίβλο για τον εκσυγχρονισμό, θα παρατηρηθεί επιπλέον αύξηση του αριθμού των κοινοποιήσεων βάσει του εν λόγω κανονισμού.

²⁰ Τα έξοδα φακέλου εφαρμόζονται επί του παρόντος σε ορισμένα κράτη όπως είναι οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστρία και η Ισπανία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αναφέρθηκε ως εύλογο ένα ποσό 30.000 ευρώ. Σε μία βάση, π.χ., 400 κοινοποιήσεων ετησίως, από ένα τέτοιο σύστημα θα προέκυπταν 12 εκατ. ευρώ, ποσό που θα επέτρεπε την προσθήκη υπολογίσιμου αριθμού ανθρώπινων πόρων.

αριθμός συναλλαγών με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις και, κατ' επέκταση, με κοινοτική διάσταση να παραμένει εκτός του πεδίου εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Υπάρχουν, επίσης, ενδείξεις από τους ευρωπαϊκούς επιχειρηματικούς κύκλους ότι αυτό θεωρείται προβληματικό και ότι ενεργεί περιοριστικά στις επενδυτικές αποφάσεις ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

81. Στη βάση αυτή, η Επιτροπή πιστεύει ότι χρειάζεται λεπτομερέστερη ανάλυση του κατάλληλου μηχανισμού για τον προσδιορισμό της κοινοτικής δικαιοδοσίας στην περίπτωση συγκεντρώσεων. Πέραν αυτού, στην παρούσα φάση φαίνεται ότι οποιαδήποτε αλλαγή στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων η οποία θα ήρε την ανισορροπία αυτή θα απαιτούσε:

- σημαντικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα κατανομής των υποθέσεων (καταμερισμός της εργασίας) μεταξύ Επιτροπής και εθνικών αρχών ανταγωνισμού.
- τη διάθεση σημαντικών πρόσθετων πόρων από την Επιτροπή, που θα αφιερωθούν για τη διεκπεραίωση όλων των συγκεντρώσεων που έχουν σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- διεξοδικότερη εξέταση, όχι μόνον των υφιστάμενων ορίων όσον αφορά τον κύκλο εργασιών αλλά και άλλων ουσιωδών και διαδικαστικών κανόνων που σχετίζονται με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

82. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση και να υποστηρίξει την περαιτέρω μελέτη του θέματος, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό την εξεύρεση του κατάλληλου μηχανισμού για τον προσδιορισμό της κοινοτικής δικαιοδοσίας τόσο για τις συγκεντρώσεις όσο και για άλλα συναφή θέματα.

83. Η Επιτροπή θα υποβάλει, επίσης, την παρούσα έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, προς ενημέρωσή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ

1. Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τα κράτη μέλη και από τον επιχειρηματικό κόσμο σχετικά με το αν είναι επιθυμητό να συμπεριληφθούν, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις, θέματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1. Οι προτάσεις αυτές αναφέρονται περιληπτικά στο παρόν παράρτημα το οποίο, όμως, δεν αποτελεί εξαντλητικό κατάλογο των προτάσεων που λήφθηκαν.
2. Επιπλέον, ο εν λόγω κατάλογος θεμάτων μη σχετιζόμενων με τα όρια, ενδέχεται να διευρυνθεί δεδομένου ότι μια λεπτομερέστερη ανάλυση μπορεί να απαιτήσει επαφές με ενδιαφερόμενα μέρη τα οποία δεν έχουν ακόμη εκφράσει τις απόψεις τους. Πέραν αυτού, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να λάβει ιδιαίτερα υπόψη την ανάγκη να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί η συνοχή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων ως σύνολο. Αυτό δεν αποκλείεται να απαιτήσει την υποβολή προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων "διαχειριστικών τροποποιήσεων", και να εκτείνεται πέραν των θεμάτων που τίγονται στην παρούσα έκθεση.

A. "Θέματα που δεν σχετίζονται με τα όρια" τα οποία έθιξαν τα κράτη μέλη σε σχέση με μια ενδεχόμενη αναθεώρηση της λειτουργίας του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων
3. Πολλά κράτη μέλη πρότειναν ότι η αναθεώρηση πρέπει να καλύπτει, εκτός από τα όρια, και τους υφιστάμενους κανόνες περί παραπομπής των υποθέσεων (άρθρα 9 και 22). Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι οι εν λόγω διατάξεις αντιπροσωπεύουν σημαντικούς μηχανισμούς ρύθμισης των αποτελεσμάτων που έχουν τα όρια ως προς τον κύκλο εργασιών που θεσπίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού. Σε γενικές γραμμές προτάθηκε ότι στόχος της αναθεώρησης πρέπει να είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας των άρθρων 9 και 22. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη αναφέρθηκαν στην ανάγκη των ενεχόμενων επιχειρήσεων για νομική ασφάλεια κατά την παραπομπή των υποθέσεων καθώς και στη χρησιμότητα της συγκέντρωσης αντικειμενικών πληροφοριών ως προς τον ενδεχόμενο αντίκτυπο των συγκεντρώσεων στο κόστος που θα φέρουν οι ενεχόμενες επιχειρήσεις σε περίπτωση παραπομπής.
4. Εκτός αυτού, ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι είναι ανάγκη να αναθεωρηθούν οι διαδικαστικοί κανόνες που αφορούν τον ρόλο τους (μέσω της συμβουλευτικής επιτροπής για τις συγκεντρώσεις) σε υποθέσεις συγκεντρώσεων στις οποίες τα μέρη προσφέρονται να αναλάβουν δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων ανταγωνιστικού χαρακτήρα. Τα κράτη μέλη προβληματίζονται ως προς το γεγονός ότι το τρέχον σύστημα δεν επιτρέπει πάντοτε τη διεξαγωγή αποτελεσματικού και διαφανούς διαλόγου εξαιτίας των ποικίλων χρονικών περιορισμών της διαδικασίας.
5. Τέλος, εκπρόσωποι κρατών μελών πρότειναν μια σειρά άλλων θεμάτων προς εξέταση. Σε αυτά συγκαταλέγεται η εισαγωγή στον κανονισμό για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων ενός συστήματος απλουστευμένης διεκπεραίωσης "συνήθων υποθέσεων". Πέραν αυτού, προτάθηκε και η εξέταση της αποτελεσματικότητας των κανόνων που αφορούν τα πρόστιμα και τις περιοδικές χρηματικές ποινές στα άρθρα 14 και 15.

6. Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι η αναθεώρηση πρέπει να λάβει υπόψη τον αντίκτυπο που θα έχει η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B. "Θέματα που δεν σχετίζονται με τα όρια" τα οποία έθιξε ο επιχειρηματικός κόσμος σε σχέση με μια ενδεχόμενη αναθεώρηση της λειτουργίας του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων

7. Η υποχρέωση κοινοποίησης συγκεντρώσεων με κοινοτική διάσταση γεννάται με τη σύναψη της συμφωνίας, την ανακοίνωση της δημόσιας προσφοράς ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο (βλ. άρθρο 4 παράγραφος 1). Οι έννοιες αυτές εξηγούνται αναλυτικότερα στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της συγκέντρωσης. Παρά ταύτα, ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ζήτησαν την περαιτέρω διευκρίνιση των εννοιών της "κοινοποίησης", της "συμφωνίας" και της "απόκτησης του ελέγχου". Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες πρότειναν να είναι δυνατή η κοινοποίηση ακόμη και πριν τη σύναψη δεσμευτικής συμφωνίας.
8. Άλλοι ερωτηθέντες πρότειναν την αναθεώρηση και απλούστευση των κανόνων του άρθρου 5 σχετικά με τον ορισμό του υπολογισμού του κύκλου εργασιών, ιδίως όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα.

Διαδικαστικά και θεσμικά ζητήματα

Πόροι

9. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, πολλοί από τους ερωτηθέντες από τον επιχειρηματικό κόσμο τάχθηκαν υπέρ της σημαντικής μείωσης των ορίων του άρθρου 1. Προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η αύξηση του αριθμού των κοινοποιήσεων, οι επιχειρηματίες είναι διατεθειμένοι να δεχθούν την εισαγωγή ενός τέλους κοινοποίησης για τις συγκεντρώσεις.
10. Στο πλαίσιο αυτό, είναι διάχυτο το αίσθημα ότι η Επιτροπή πρέπει να διαθέσει τους ανάλογους πόρους προκειμένου να ανταποκριθεί στην αναμενόμενη αύξηση του φόρτου εργασίας στον τομέα των συγκεντρώσεων, ούτως ώστε να διατηρηθεί το σημερινό επίπεδο διαφάνειας και ποιότητας. Αναφέρθηκαν παραδείγματα των αρνητικών συνεπειών που θα έχει η ανεπάρκεια των κατάλληλων πόρων όπως η μείωση του χρόνου που θα μπορούν να αφιερώνουν οι υπάλληλοι της Επιτροπής σε κάθε υπόθεση. Άλλο παράδειγμα που αναφέρθηκε ήταν η ταλαιπωρία και η απώλεια χρόνου σε περίπτωση αλλαγής των μελών μιας ομάδας στην οποία έχει ανατεθεί η εξέταση μιας κοινοποίησης²¹, λόγω έλλειψης πόρων.

Καθορισμός προτεραιοτήτων

11. Πέραν αυτού, προτάθηκε να ληφθούν μέτρα τα οποία θα διευκόλυναν την Επιτροπή να συγκεντρώνει τους πόρους της σε κοινοποιούμενες πράξεις που πρόκειται να έχουν σημαντικές συνέπειες για τον ανταγωνισμό. Για τις περιπτώσεις αυτές, ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ανέφεραν ότι η προθεσμία του ενός μηνός κατά την πρώτη φάση της έρευνας ενδέχεται να είναι πολύ σύντομη ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική διεκπεραίωση της υπόθεσης και η ύπαρξη διαφάνειας. Για τον λόγο

²¹ Ως απαραίτητες προτεραιότητες προτάθηκαν, επίσης, και ορισμένα σχετικά απλά μέτρα τεχνικής φύσης, όπως η εισαγωγή ενός συστήματος φωνητικών μηνυμάτων που επιτρέπει να αφήσει κανείς ένα μήνυμα σε περίπτωση που απουσιάζουν οι αρμόδιοι για τις υποθέσεις υπάλληλοι.

αυτόν, αναφέρθηκε το ενδεχόμενο μιας μεγαλύτερης πρώτης διερευνητικής φάσης, π.χ. έξι εβδομάδες, ιδίως όταν πρέπει να εξετασθούν καταγγελίες. Για άλλες, απλούστερες υποθέσεις, προτάθηκε η λήψη πρόσθετων μέτρων για τη μείωση του βάρους που φέρουν τα κοινοποιούντα μέρη (π.χ. απλούστευση του εντύπου CO, που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση συγκεντρώσεων στην Επιτροπή).

Διαδικαστικά θέματα

12. Ορισμένοι ερωτηθέντες πρότειναν την εισαγωγή μιας δεσμευτικής προθεσμίας όσον αφορά τη δυνατότητα της Επιτροπής να χαρακτηρίσει μια υποβληθείσα κοινοποίηση ως ελλιπή (ο χαρακτηρισμός ανανεώνει την προθεσμία του ενός μηνός, βλ. άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού εφαρμογής της Επιτροπής, ΕΚ 447/98). Έγιναν διάφορες προτάσεις όσον αφορά την καταλληλότερη προθεσμία (1-3 εβδομάδες μετά την κοινοποίηση).
13. Ορισμένοι ερωτηθέντες πρότειναν την αναθεώρηση των υφιστάμενων κανόνων για τη μεταχείριση των επιχειρηματικών απορρήτων και άλλων πληροφοριών εμπιστευτικού χαρακτήρα. Προτάσεις έγιναν προς αμφοτέρους τις κατευθύνσεις. Ορισμένοι πρότειναν να αυξηθεί η προστασία, π.χ. με τη λήψη πρόσθετων μέτρων από την Επιτροπή προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι στις δημοσιεύσεις της, λ.χ. στα ανακοινωθέντα τύπου, δεν αποκαλύπτονται κρίσιμες πληροφορίες. Άλλοι πρότειναν να μειωθεί το τρέχον επίπεδο προστασίας, π.χ. παρέχοντας στα κοινοποιούντα μέρη πρόσβαση στις καταγγελίες τρίτων σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας από αυτό που προβλέπει σήμερα το άρθρο 18. (Τα κοινοποιούντα μέρη αποκτούν πρόσβαση στον φάκελο της Επιτροπής αφού λάβουν "δήλωση αιτιάσεων").

Διαδικασία σε επίπεδο κράτους μέλους

14. Ορισμένοι ερωτηθέντες πρότειναν να εναρμονισθεί περαιτέρω η διαδικασία ελέγχου των συγκεντρώσεων σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να μειωθεί το κόστος και η αβεβαιότητα που προκαλούν οι αλληπάλληλες κοινοποιήσεις. Στα προταθέντα μέτρα εναρμόνισης περιλαμβάνεται η ευθυγράμμιση των ορίων κοινοποίησης από τα εθνικά συστήματα με το επίπεδο που καθιστά υποχρεωτική την κοινοποίηση στην Επιτροπή. Άλλες προτάσεις ήταν να επιτρέπεται η πολλαπλή κοινοποίηση (προς διάφορες ΕΑΑ) στην ίδια κοινοτική γλώσσα και να εναρμονισθούν οι εθνικές επίσημες περίοδοι αναμονής.

Διαδικασία σε επίπεδο δικαστηρίου

15. Το τρέχον σύστημα προσφυγής κατά των αποφάσεων της Επιτροπής βάσει του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων δεν θεωρείται ικανοποιητικό από ορισμένους. Για τον λόγο αυτόν προτάθηκε η θέσπιση μιας εσπευσμένης διαδικασίας στα κοινοτικά δικαστήρια για τις προσφυγές κατά των αποφάσεων που αφορούν συγκεντρώσεις.